

Locuinta Redactorului

si

Cancelaria Redactiunii

e in

Strat'a Morarioru Nr. 18.

Serisoriile nefrancate nu se vor primi decat unuia de la corespondinti regulari ai „Federatiunii“. Articoli transisi si nepublicati se vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Domineca.

Se ne cunoscem una data pentru totu-de-un'a.

Clubul national alu deputatilor romani; una saptă de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu si diuarinu „Albin'a.“

Sub titlulu: „Doue eestiuni in clubulu national alu deputatilor romani“ a aparut in Nr. 14 alu diariului „Federatiunea“ unu articulu scrisu de noi insi-ne. Daca scim bine resume, noi amu dîsu in articulu mentiunatu, că „clubul national“ n'a fostu solidar cu ocasiunea desbaterei cestiunii teatrului romanu in siedintele dietei Ungariei de la 10, 11 si 12 februarie. Acest'a se lamuresce din discursurile membrilor „clubului national“, tenuite in dieta Ungariei; a nume Dnii Sig. Borlea, Ios. Hodosiu si Aleandru Mocioni au vorbitu trei insi, toti membri ai „clubului national“ in trei forme, ace'a ce nu insemana nece decât solidaritate ei dissolutiune. Eea totu una data cau'a pen'ru carea, aprobandu in particulariu procederea Domnilor deputati Borlea, Hodosiu, fericitulu I. Cuucu si Stanescu, amu declaratu expresu, că nu suntem multumiti cu clubulu national alu deputatilor romani, că ei de la unu clubu, care se dice solidariu, amu fi asteptatu una convictiune, una a voce. Acest'a su cestiunea prima, ce o-amu desbatutu in articulu nostru. Aci n'am avutu lipsa de „inspiratiunea cutarui membru alu clubului“, că ei noi amu judecatu clubulu national dupa faptele sale din dieta, si ori-cine, credemus noi, va judeca aici, precum amu judecatu noi. — A dou'a cestiune, multu mai grave, ce o-amu desbatutu in articulu nostru, este cestiunea pensiunarei honvedilor magiari din 1848—9, discutata si decisa in „clubulu national“ alu deputatilor romani. Noi amu sustienutu (si „Gazeta Transilvaniei“ in Nr. 15, inca ne secundeza), că: Nici una-data nu vomu primi vreuna conditiune de la nimene, pentru a remuneră din tesaurul tierei, din avereia poporului romanu, pre honvedii magiari, cari au ucișu pre martirii nostri, pre parentii, frati, si pre consangenii nostri. Apoi, basati pre cele mai sigure informatiuni, amu afirmatu că Dlu Vincentiu Babesiu a facutu ace'a ce nece Andrássy, ministrulu presedinte magiaru, celu mai mare contrariu si adversariu alu drepturilor nostre, n'a cutediatu să faca; adeca Dnulu V. Babesiu, numitul de diariulu „Albin'a“ „neobositu anteluptatoriu“, a propusu in clubulu national alu deputatilor romani din Pest'a, ca deputatii romani să springesca pre partit'a stanga magiara in dieta Ungariei in cestiunea pensiunarei acelorui honvedi magiari din 1848—9, cari au ucișu si au maltratatu pre parentii nostri, pre mamele si pre sororile nostre; amu dîsu, că aceasta propunere a Dlu V. Babesiu este una fapta de tradare natională; amu dîsu, că acesta fapta de tradare a Dlu V. Babesiu a fostu spriginita si primita de majoritatea clubului national, carea constă din 5 insi, adeca Dlu propunetoriu V. Babesiu, „neobositu anteluptatoriu“, si patru DD. illustri Mocionesci; amu dîsu, că numai tarfa morale a minoritatii clubului national, carea constă din patru insi, adeca DD. Ios. Hodosiu, Sig. Borlea, fericitulu I. Cuucu si Em. B. Stanescu, a impeditu primirea propunerei impie si nefauste a Dlu V. Babesiu; amu dîsu, că clubulu national a decisu să remana neutralu cu ocasiunea desbaterei pensiunarei honvedilor din 1848—9, si dreptu ace'a amu datu clubulu national votu de neincredere; amu apretiatu tarla morale a DDloru Hodosiu, Borlea, fericitulu Cuucu si Stanescu si amu esprimatu credint'a nostra, că ei nu mai potu fi membri ai „clubului national“; ne-amu declaratu dorint'a, ca să se reconstituia unu nou clubu national, solidar in tote causele nationali, a le carui-a siedintie să sia

publice, pentru ca să potemu scă cine ce dice, face si voiesce a dice si a face in favorulu national romane si ca să nu mai simu siliti a vorbi dupa informatiuni; in fine, amu deschisu colonele diariului nostru toturoru acelor-a, cari aru crede, că faptele loru au fostu atacate cu nedreptulu in articulu nostru. Daca nu ni ar' fi succesu a resume bine articulu nostru din cestiune, indreptăm inca una data pre cestitorii nostri la insu-si articulu, publicatu in Nr. 14 alu „Fed.“

Onorabilii cestitor voru fi convinsi, că portarea nostra a fostu loiale; noi amu combatutu faptele ce conscientia nostra de romani ni-a impusud a le combate, si totodata amu datu ocasiune toturoru aceloru ce aru crede că sunt nevinovati, ca să se rectifice. Chiaru daca opinionea publica ne ar' fi condamnatu pentru că ni amu impletuitu una cestorintă neplacuta pentru noi, clubulu national si Dnulu Vincentiu Babesiu, prin tacerea loru neesplacabila de doue septembra, ni-an datu totu dreptulu. Asie dara clubulu national recunoște că elu nu este solidar, că elu nu este clubu adeveratu ci numai vorba gola; asie dara clubulu national recunoște că este demnul de votulu nostru de neincredere; asie dara DD. Hodosiu, Borlea si Stanescu (Ionu Cuucu nu se mai afla intre cii vii: fia-i tierin'a usiora, că-ci elu a fostu unu demnul siu alu national romane) nu mai sunt membri ai clubului national, si speram că nece Dlu Lazaru Ionescu; asie dara Dlu Vincentiu Babesiu, „neobositu anteluptatoriu“, recunoscere, că propunerea sa este una fapta de tradare natională, spriginita de patru DD. illustri Mocionesci; asie dara, se va constitui unu clubu national adeveratu, cu siedintie publice si cei pecatosi se voru indreptă si se voru corege; asie dara politica nostra nu va mai fi politica de intrige si mistificare, ci va fi politica pre fatia, franea si sincera, la lumină dilei, nu in cluburi misteriose si la intunecu, locul lui aciloru si pri-cu-lie-ciloru, ei inaintea nationali intrege, carea nu voiesce să fie inselata si mistificata. Asie dara, in fine, constatam si sustienemus din Litera in litera totu ce amu esprimatu in articulu nostru din Nr. 14 alu „Federatiunei.“

Noi nu ne amu si grabitul a constată aceste adeveruri, ci anu fi asteptatu inca, nu ni pasa, chiaru si una luna, lasandu tempu destulu aceloru ce aru fi eugetatu a ave dreptulu d'a se justifica. Inse dupa ce diariulu „Albin'a“, ca nechiamatu, s'a amestecatu in afacerea nostra cu clubulu national si cu Dnulu Vincentiu Babesiu, nu mai poturam tacé fara de a nici ne espune la insulte si calomnie.

Eca, din cuventu in cuventu, ce scrie diariulu „Albin'a“, Nr. 16, cu privire la articulu nostru din Nr. 14 alu „Federatiunei“, dupa ce dice că clubulu national a suferit trei loviture, una mortea deputatului Gruescu, a dou'a mortea deputatului Cuucu:

„A trei-a lovitura — dice diariulu „Albin'a“ — ce se dede clubului, este din 'partea sororii nostre „Federatiunea.“ S'a intemplatu, a buna sema, dupa inspiratiunea de la cutare membru alu clubului. Ne cuprind spaima si fiori, vedindu pre „Federatiunea“ conluerandu cu contrarii nostri si cu mortea. E lovitura cu multa animositate. Protestele cercate, unulu scosu ex camera caritatis. Scopulu respicatu: nemicirea acestui clubu. Fiindu astu-seliu, nu intielegem care ar' fi logic'a si moral a, tacundu de esactitate, despre carea abié ar' mai poté si vorba. Acestu atacu ni aduce a minte cele-a ce se petrecuta in diaristic'a romana pre la incepertulu anului 1866. Diamu cu socotela, sunt din acelui-a si indemnū.“

„In servitiulu sinceru si seriosu alu causei nationali — continua „Albin'a“ — nu ni potemu permite să urmămu „Fed.“, ce lovesce existint'a unicei nostre tabere nationali, la alu carei-a standardu ne-amu ingagiatu din convintare si cu parola de onore, — nu ni potemu permite a discute unilateralmente diferintele ce dins'a le gasesce (sipa-re-ni-se le nutresce) in sinulu clubului national. Nam poté primi a supra-ne responsabilitatea mare pentru atare

discusiune, pentru atare placere straordinaria contrarilor causei romanesci.“

„Avem incredere deplina in clubulu national, — finesce „Albin'a“, — si suntemu convinsi, că se va reversă lumina preste adeverulu genuinu.“

Intente d'a intră in analisea acestorui mistificatori, este in diariulu „Albin'a“, punem uimitoriele intrebări, la cari vomu si raspunde numai decât.

Ce este ore diariulu „Albin'a?“ este elu organu independent? este elu clubulu national? este elu Dlu Vincentiu Babesiu? Cum de diariulu „Albin'a“, in locu d'a ne secundă, ea „Gazeta Transilvaniei“, si in locu d'a asteptă si de a cere lamurire si rectificare cu fapt'a din partea membrilor clubului national, din partea Dlu Vincentiu Babesiu, care a comis in sinulu clubului national una fapta de tradare natională, si din partea DDloru illustri Mocionesci (4 insi), cari au sprinținita propunerea impia a Dlu Vincentiu Babesiu, intrebămu, cum de diariulu „Albin'a“ vine a ne incrimină pre noi, fără ca să scia si să pota areta una singura fapta, că „noi conlueram cu contrarii nostri si cu mortea?“ Noi credemus, că procedură onestă a diariului „Albin'a“ ar' fi fostu, ca mai antisem să cera sema de la clubulu national, de la Dlu Vincentiu Babesiu si de la DD. Mocionesci despre faptele loru in cestiunea pensiunarei honvedilor magiari din 1848—9, si numai dupa ce „clubul national“, Dlu V. Babesiu si Dnii Mocionesci aru fi demisită asertiunile nostre, dăcemu, numai dupa acea aveă diariulu „Albin'a“ dreptulu a neatacă si a se „spaimantă si insioră“, că noi „conlueram cu contrarii nostri si cu mortea.“ Inse diariulu „Albin'a“ care, ca organu publicu si onestu, ar' aveă detorint'a sincera de a chiarifica publiculu cestitor despre adeveru si de a face lumina acolo, unde noi amu sustienutu, — si sustienemus asta-di cu mai multa tară, — că este intunecu, vine si ne invinovatiesce, că noi „conlueram cu contrarii nostri si cu mortea.“ Si pentru ce ne ataca dara diariulu „Albin'a?“ Pentru că amu cutediatu a lovî in clubulu national, care n'a fostu solidar in desbaterea cestiunii teatrului romanu in dieta Ungariei; pentru că, mai vîrstosu, amu cutediatu a lovî in clubulu national, in alu carui-a simu Dlu V. Babesiu a comis una fapta de tradare natională, spriginita de majoritatea clubului, si care clubu a decisu, ca deputatii romani să remane neutri in cestiunea pensiunarei honvedilor din 1848—9. Cu tote aceste, unde este adeverul? Eca-lu: clubulu national si Dlu V. Babesiu au tacutu in tempu de doue septembra si, prin tacerea loru, au consentită, că noi amu esprimatu adeverul; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babesiu; asie dara diariulu „Albin'a“, ca diurna si onestu, n'a potutu să ie sub scutul său pre unu clubu care, prin tacerea sa, recunoște că nu este demnul de increderea publica, si, in fine, diariulu „Albin'a“, ca organu onestu de publicitate, n'a potutu să apere fapta de tradare natională a Dlu Vincentiu Babes

nu. Fără ca să găsimu de astă dată cu Dlu G iorgiu Popa (Pop), sub a carui-a firma apare diuariul „Albin'a“, ne vomu ocupă putințele cu redactorul nevediutu alu diuariului „Albin'a.“ Acestu redactoru nevediutu este totodata ciorescundinte, criticu și raportorul alu „Albini“; elu se află, în totu momentul, pretotindene: Janga Muresiu, în Zarandu, in Lugosiu, in Temisioră, in Craiova, in București, in Pestă; elu scrie in colonele „Albini“ de multe ori anonim, si de multe ori sub diferite semne, de exemplu, (b), (a), (be), (s), (i) si (u), etc.; in scrisorile lui nu lipsescu măi neci u na d a t a espressiunile: „Neobositul antehuptatoru V. Babesiu“, „Marele romanu V. Babesiu“, etc.; apoi tota lumea este insultată si batujocurita; acestu c o r e s p u n d i n t e alu diuariului „Albin'a“ a batu-jocuritu pronunciamentulu intielegintei romane adunate in Blasius in 1868, 15 maiu, numindu-lu productul unor nepriște, cu tote că eu ocasiunea investigației prin tribunalulu de Muresiu-Osiorhei s'a dovedită că anetorii si aderintii pronunciamentulu au fostu c e i m a i i n t i e l i g e n t i si m a i o n o r a b i l i b a r b a t i r o m a n i; acelu raportorul consecintă alu diuariului „Albin'a“, comparandu-se cu Ionu Brateanu, s'a numită pre sine una data, ni aducem bine a minte, b micu, si pre marele romanu Brateanu B mare, cu tote că in tomnă trecuta a batu-jocuritu pre partită opusetală a lui Brateanu, partită mare a toturor romanilor, numindu-o „c a l u m n i a t o r i a“; acestu c r i t i c u alu diuariului „Albin'a“ si insultată pre Alesandru Romanu, care suferă pentru convicțiunile sale in inchișoreea din Vatin, afirmandu că „Ales. Romanu pare a fi victimă unei isbande, fără ca a dorai întrădeveru să fie“; acestu raportorul alu diuariului „Albin'a“, fără a fi cercetată nece elu nece amicii săi, vreuna-data pre Ales. Romanu in Vatin, scrie despre elu in Nr. 13 alu acelui diurnal următorie: „Visite i pot face veri cine foră impedeare, si au libertatea a petrece la dinslu astă amicii cătu si socii, pre cătu tempu aru voî; diurnele de deputatul dietale le trage, catedra de profesor nu i-e atacata.“ Precum se vede dă, raportorul „Albin'a“ ar' voî ca Alesandru Romanu să fie trasu întiepea, si cu tote aceste totu raportoriu să trige: „Marele romanu Vinc. Babesiu! si „Tradatoriul Alesandru Romanu!“ In fine, trebuie ca totu acestu liliacu si priulicu, care se ascunde la spatele Dlu redactoru vediu alu „Albin'a“, Giorgiu Popa (Pop), ca si Tartuș sub masea devotii si ipoerisie, dicem, trebuie ca acelu priulicu si liliacu alu intunericului să ne invinovatesca si pre noi,

că „conlucrămu cu contrarii nostri si cu mortea.“ Cine este ore acelu „neobosit“ intrigante? De ce nu ese la lumina, ca să dămu fatia cu fatia? De ce se ascunde la spatele Dlu G iorgiu Popa (Pop)? Să-i dămu pace, elu este fricosu. Lu asigurămu înse, că una data machinatiunile, intrigele si mistificatiunile voru esă la lumina d'impreuna cu autorul lor.

Conformu promisiunei noastre de mai susu, să ne intorcem la redactorul „Albini“, Dlu G iorgiu Popa (Pop), pentru a cere de la dinsulu lamariri astătă despre cele dîse mai susu cătu si despre cele ce voru urmă, si înainte de tote să ni permită să-i spune căteva assiome. Eca-le: Ori-cine rapescă, fără dreptu, vietă său onorează altuia, este unu ucigatoriu in sensu fizicu său moralu. Apoi: Este lucru celu mai lesne in lume a dîse despre cineva, că e vendută si că lucra contră dreptul si contră dreptății. In fine: Este mai lesne a combate pre unu inimicu si contrariu declaratu, decătu pre unu amicu per fidu si tradatoriu.

Aceste bine constatare, să trecem la analisea respunsului, ce lu face redactiunea „Albin'a“ la articolul nostru din Nr. 14 alu „Feder.“

„Albin'a“ dîce că amu lovită in clubul natuinalu si că acătă s'a intemplat, a buna semă, după inspirația de la cutare membru alu clubului. — Da, noi amu lovită si vomu lovi totude-ună in unu „clubu natuinalu“, a carui majoritate acceptă una propunere ca a Dui V. Babesiu, care, prin tacerea sa de două septembare, a recunoscută că propunerea sa impia a fostu si este acea ce o-amu numită noi, adeca faptă de a tradare natuinală. — Cumcă amu fostu inspirati de cutare membru alu clubului, nu se poate negă, că ci siedintele clubului natuinalu sunt secrete si noi, nefiindu nece deputatul dietale nece membru alu clubului, n'am potut să scimă d'in noi insi-ne, ce s'a intemplat in sinulu clubului. A trebuitu dăra, să ni relateze nu numai unu ci si mai multi membri onorabili ai clubului faptă orribile a Dlu Vincentiu Babesiu si primirea ei de către majoritatea clubului.

„Albin'a“ mai dîce in respunsulu său acea ce e lucru celu mai de coperția pentru onestitatea noastră. A nume, ea se exprime asă: „Ne cuprindă spaimă si fiori, vediendu pre „Federatiunea“ conlucrandu cu contrarii nostri si cu mortea.“

Inainte de a căntă in fată „Albin'a“ d'in cauza acestei incriminatuni, — in contră carei a protestămu acătă cu tota curatieriă consciinție noastră, — noi vomu dovedi numai decătu, negru pre albu, că diuariul „Albin'a“ este acela, care conlucra cu contrarii nostri

si cu mortea. Insu-si diuariul „Albin'a“ marturiscescă acătă in punctul unde dîce: „Avemu incredere deplina in clubul natuinal.“ Deci daca diuariul „Albin'a“ are incredere deplina in clubul natuinal, in alu carui sun Dlu V. Babesiu a comisuna faptă de tradare natuinală, sprignita de majoritatea clubului, apoi, este chiară ca lumină sorelui, că diuariul „Albin'a“ conlucra cu contrarii nostri si cu mortea.

In respunsulu său, „Albin'a“ mai vorbesce de „lovitura cu multă animositate;“ de „preteste cerate: unul scosu d'in cameră caritatis;“ de „scopulu respicatu alu articulului nostru pentru a nimici clubul natuinalu;“ de „logica și morală;“ de „celea ce se petrecu in diuariistică romana pre la incepătula an. 1866;“ de „servitiul său sinceru in favorulu causei natuinali;“ de „tabera natuinală;“ apoi că dins'a — „Albin'a“ nu-si poate permite a discute unilateralmente difrintile ce „Federatiunea“ le gasesce si le nutresce in sinulu clubului natuinalu;“ in fine, că dins'a, — „Albin'a“ — nu poate primi responsabilitatea mare pentru atare discuție, pentru atare placere straordinaria contrarilor causei romanesce.

Fiasce care cetitoriu va vedé, că noi nu pot temu reflectă la aceste vorbe simple a le diuariului „Albin'a“, căci noi amu denunciată opinione publică faptă intemplată si nedemintită pana acum a nece de clubul natuinalu de Dlu Vinc. Babesiu care, precum credem, noi, a comisuna faptă de tradare natuinală prin propunerea sa sprignita de majoritatea clubului. Totu ce amu potă observă este că diuariul „Albin'a“, afirmandu că are incredere deplina in clubul natuinalu, se condamna pre sine insu-si, si că lumină, adeverul si discuția nea sine ră nu potu fi nece candu stricatiose, nece spre daună causei natuinali.

Si, chiară d'in aceste motive, ca amici ai luminei si ai adeverului, provoacămu cu fruntea deschisa pre Dlu G iorgiu Popa (Pop), redactorul alu diuariului „Albin'a“, ca, afara de la muririle cerute mai susu, in terminu de diecile de la datul de astă-di, 13 martiu 1870, să dovedescă directe si prin faptă constatare, că „Federatiunea“ conlucra cu contrarii nostri si cu mortea.

Daca Dlu G iorgiu Popa (Pop) va dovedi, că acătă incriminatunea a sa este adeveru este faptă: apoi noi insi-ne vomu subscrive sentința ce Dlu G iorgiu Popa (Pop) nu va pronunța, si asigurămu pre onorabilu Dlu G iorgiu Popa (Pop), că ni-a mai remasă astă diuariul „Albin'a“ din an. curintă.

F O X I C R A

București, Februarie, 1870.

Sciințiale naturale; muzeul fizicu; balu natuinalu, dotatiunea profesorilor.

(Fine.)*)

Urmandu sentinței: „ννωδει σεατόν“ de mai susu, cu dorere sfasitorie de susfletu trebuie să marturisescă, că la institutul nostru, de la 1864 pana la 1870, in reștimu de siese ani, s'a spesut pentru experimente chimico-fisice sumă bagatela de 10 fl. v. a., adeca non florenu si siese dieci si siese cr. pe anu, si inca neci pentru acătă sumulitia rosinatoria nu esiste ceva fundu; de la 1854, candu s'a pusă fundamentulu muzeului fizicu, pana astă-di s'a spesut pre aquirarea instrumentelor numai 120 fl., asié cătu după prescrisele ministeriali inca lipsescu instrumente ca de 2000 fl. Mai incolo, instrumentele, si pre langa cea mai destera manuare, se strica si nu este d'in ce le repară; tote acestea le cunoscă, le scie pre bine gubernulu si totu-si nu tinde ajutoriu. Ministeriul prescrie si lips'a aduce cu sine formarea unei biblioteci fisice, procurarea cutătoru scripte periodice fisice matematice, ca să nu remanemu inderetru de lumea civilisata, să nu remanemu inderetru de progresele sciintelor, si spre acestu scopu inca nu este nici unu cruceriu destinat; căci de săi asié numită tassa de susceptiune, ce se iò de la cei nou veniti in gimnasiu (2 fl. 10 cr.), ar fi destinata spre inmultirea bibliotecii gimnasiale, totu-si noi, constrinsi de impregiurări, cauta să procurăma manuale scolare pentru tenerimea cea misera.**) De aci

*) A se vedè nr. 18.

**) Transilvania, foi'a asociatiunei pentru cultură poporului romanu, ne inșinuă mai de multu, cumcă s'ar si tramis la Pestă mai multe manuale romanești spre a se imărti la scoale si bibliotecile din Ungaria, ba inca si prin epistole private a venită atare afidatiune, si totu-si nu scimă d'in ce cause pana astă-di nici biblioteca societății de lectura a tenerimei, nici cea gimnasială a capetătui neci o filiera. Nu cum-va acelea s'a impartită pre alocarea, unde poate nici nu eră asié tare sentita lipsă?

provine, că in bibliotecă gimnasială, d'abié este unul său două opere fisice mai mari, era de matematică sublimiora neci urma nu se află, asié cătu profesorii respectivi, vrendu a tine pasu cu progresulu sciintelor, sunt siliti a sacrifică d'in mieul lor salariu.

Tote acestea luandu-le in drépta consideratiune, s'a aflatu cu scopu a incercă să ne ajutămu insi-ne, căci mecenatii sunt rari nantes.... era gubernulu de statu se totu uita de noi. Deci tenerimea romana, vediendu că in opidulu nostru, cea mai mare parte romanesca si centrul unui districtu intinsu romanu, nu se face nici o pregătire pentru vr'o petrecere socială romanesca, a otăritu a dă unu balu romanesca si inca in favorea muzeului fizicu.

Atâtă scopulu acestui balu, cătu si impregiurarea, că a fostu uniculu balu romanesca intre mai multe magiare *), me facu să amintescu, că unii de ai nostri obiectiună, că muzeul fizicu trebue sustinutu d'in fundulu gimnasiale, macară că scieau pré bine, că acelu fundu nu ajunge spre a dota după cuviintia corpulu profesorale. — Fia-mi iertată aci, să facu o scurta digressiune cu privire la dotatiunea profesorilor de aici. Toti barbatii de anima si sentimenti curate, cunoscându miseră stare materială a profesorilor, le admira resignatiunea, cu carea si-implu locurile si nu i-au lumea in capu. Barbatii, cari au petrecut că optu ani in gimnasiu si căte patru la studiul teologicu si pedagogicu, sibescu aci pentru

*) Două baluri ale casinei in favorea bibliotecii, unul alu reformatilor in favorea besericelui lor si alu patru-lea datu de cerculu cetățienescu (polgári kör) in favorea bibliotecii sale si a besericelui reformate d'in Sion-coiu, carea altu-cum numai dela Dobritinu a capetătui preste 1000 fl., căci foiele magiare dăceau că déca nu se va subveniună beserică si scolă reformata d'in acea comună, magiarii sunt in pericolul de romanisare! Alu cince-lea balu magiaru l'a datu o crescată de sete. Mai târziu acestea au fostu bine cercetate de romani, pana candu fratii unguri la noi eră numai ca de pomēna, ba inca si unii d'intrai nostri, cari au fostu in căte două-trei baluri magiare, au aflatu preteste diverse d'a absență au totul au de diumatate.

600 fl. v. pre anu fără alte emolumente. In tempulu d'in urma, despunendu-se sarară regesca la Beiusu si sperandu-se si tribunul cu care voru veni mai multi indivizi, avisati a si conduce cortele in orasul nostru altu-cum forte micu si cu pucina comunicatiune, intru atâtă s'a se umplu cortelele, cătu inca acum ceru pentru o chilă sengura 15. fl. pre luna, deci pre anu 180 fl. Să punem pentru unu profesor singură inca numai 20 fl. pentru sierbitu si éca 200 fl. d'in angaria. Asié dăra i-remanu 400 fl. pentru viptu, carele in scumpete rivaliză cu cele mai mari cetăți, pentru imbracaminte amesturate statului său si altele necessarie. Acătă pentru cei senguratici, cari sunt pucini. Ce voru face cei insurati si binecuvantati cu familie numerose! Asié dotéza fundulu gimnasialu profesorii, ce mai poti astepta apoi pentru muzeul fizicu, acăru lipsa este destul de invederata. Iut'adeveru la profesorii nostri, ca vulgarisatorii ai sciintiei, se potă aplică, cu totu dreptulu urmatōrii anecdota, ce o comunica „Popular Science Review“ despre Figuer, celebrulu vulgarisatorul alu sciintelor naturale, adeca: Nu de multu unu baiatu frumoselu dăce către Figuer: „Spanu, că tu esti vulgarisatorul sciintiei, ce însemna acătă?“ Figuer i se pruncul in brat, in tine in ferestră locuintie sale, sub carea in floră o tufă de rosa si-lu provoca să-i rumpă o rosa. Pruncul asculta, inse rosa-lu inspina in fragedele degete. Figuer dăce: „Vedi, acum tu esci vulgarisatoru, căci ti retieni spinii si dai altoră florile.“

Fericitulu Samuilu Vulcanu poftesce, in cartea sa fundatiunala, ca profesorii să fie celibati si să-si aiba locuință in edificiul gimnasialu. Pentru acele tempuri, candu gimnasialu eră de patru si mai târziu de siese clase, candu studiile d'intro clasa le propunea numai unu profesor, potă că eră destui celibati si potă se locuiesc căte intr'o chilă a gimnasialului, dăra acum, candu sunt optu clase, candu trebue localu pentru muzeu, cancelaria, biblioteca, o sala mare pentru desemnă, carea inca lipsesc, conclave si pedelu, acum, dăcu localul nu e de ajunsu pentru acestea necum să potă avea cortehi 13 profesori si de ar' fi toti celibati. De candu s'a radicatu gimnasialu la optu clase, au fostu ocazii a se

pudore, ca apoi să nu ne mai numerămu între luptatorii sub standardul națiunii române.

Să se facă una dată lumină! Să ne cunoacem ună dată pentru totu-de-un'a!

In fine, nu potem cere în destulu indulgirea lectorilor nostri pentru lucrurile neplăcute și pot chiaru disgustatorice ce anim'a nostra revoltata ni le-a dictat în acestu articol polemicu. Doarint'a noastră sinceră a fostu și este: Să se facă una dată lumină! Să ne cunoacem ună dată pentru totu-de-un'a!

Ionu Porutiu.

Cuventarea fericitului Ionu Cucu în cauza teatrului român.

(Tinută în siedința de la 11 febr. a camerei deputaților.)

Onorab. camera! (Strigări: recede!) Mi-veti permite că, înainte d'ă vorbi în merișul țestii unei (fondului teatrului român), să respundu la unele observații facute de dnii deputați, cari vorbira înaintea mea. Eu purcedu, înainte de tote, din principiul, că tote reformele să remana între marginile legii, conformându-se legilor positive. În țestina acăstă me provoca mai alesu la impregiurarea, că în stadiul ultim al dietei treceate, s'a facutu una lege relativă la naționalitate; inteleptiunea camerei a creatu-o, căci eră convinsa despre necesitatea, equitatea și justiția ei. Asié-dara, decum-va unui său altui-a d'ntre deputații naționali i-se da ocazie să pretindă, nu precum d'ă deputatul Iankovics, că să : e ie de la una alta naționalitate acea ce ea posiede, ci ca și naționalitatea lui să aiba asemenea drepturi basate pe dreptate și equitate; acăstă, astă credu, că tocmai corespunde legii facute de onorab. camera pentru legală îndreptățire a naționalităților. Dreptu-cc, eu, eu tote că n'am înțelesu bine, nu credu, că onorab. deputatul și amicu alu meu, Iosefu Hodosiu să fie vorbitu pentru ideia, că să nu se voteze subvenția cerută pentru teatrul naționalu (magiaru.)

Nu potu presupune despre cine-va că, lecindu în Ungaria, să pota denegă ajutorarea orearei naționalității din Ungaria pre tenerulu culturii și alu artilor; mai alesu pentru că ar fi lucru forte intorsu, dacă dietă presinta a Ungariei ar face acăstă atunci, candu se proiectează, totu aici, măi pentru pensiunarea organelor guvernului leadință, cari au colucerat la oprimerea constituției și desvoltarei libere; și lucru de mirat, că se da unui din acele organe mai multu de cătu se da toturor artistilor imbetraniti pre campulu artilor, pentru cari s'a preliminatu 8000 fl. (Aprobare în stang'a estremă.) Este cu nepotintia a presupune despre ori-care deputat, carele sta pre nivoulu culturii epocii nostre, că se de-

nege ajutorarea vre-unui scopu filantropicu. (Aprobare în drept'a).

Onorab. ministru (de interne), pentru a face capetu polemisatiunei, a declarat, că titlul: „pentru teatrul naționalu“, este una gresie, pentru că subvenția de sub acestu titlu se cere ca dotatiune pentru conservatorinu de opera și musica. Nu voi să tragă la indoie să combatu acăstă afirmație a dlui ministru de interne; dar eu mi-aducu bine aminte de urdrea teatrului naționalu și, eu tote că sun numai unu sprințitoriu neînsemnatu alu artei, urmărescu totu-de-un'a cu pietate institutiunile de cultura și mi-aducu aminte forte chiaru, că acăstă subvenție să votat să în alti ani pentru fondul teatrului naționalu. Eu, d'al mintre, n'am vreuna exceptiune nice contră unui-a d'ntre aceste titluri și, dacă se va proiectă una sumă și mai mare, voi votă și pentru aceea. E adeverat că, d'ntre statele culte ale continentului, numai în Franția și în Italia projectați în bugetul ministrului casei imperiale pentru sfârșitul anu căte 7.561,000 franci pentru ajutorarea teatrului, bele-artilor și a monumentelor istorice; dacă cercu-mu înse în celelalte state culte ale Europei, subvenționarea teatrului ca atare nu figurăza în bugetele de statu, ci ea să cuprindă parte în civilista, parte în bugetele cantonelor, precum se intenția acăstă în Elveția. (D'in stang'a: Asié e!)

Eu nu credu, onorab. camera, că missiunca civilisatorie a monarhiei austro-magiară, ce pare să fi consolidată degea, să consistă în a împedea dezvoltarea culturii celoru-al-alte naționalități; ba eu credu, că în țestina civilisatorie a Ungariei în specialu consiste tocmai în a sprințini, pre terenul culturii generale, naționalitățile remasă îndepărta fără vină loru. Marturisescu sinceru, onorab. camera, că eu, dacă asiu fi magiaru, asiu promové prin propriii mei bani dezvoltarea poporelor ne-magiară pre terenul culturii. Pentru că, dacă este adeverat, că panslavismulu și concentrația operațiunile langa Dunarea mediu, unde este situata și Ungaria, atunci în contră tendințelor pasivistice nu e altu remeđiu mai eficace decătu cultură și libertatea generale a toturor poporelor. (Aprobare.) Poporul cultu nu se va lipi nicăodată de celu necultu, celu liberu, nu se va pleca sub jugulu sierbitutei; dar sciu exemple, că popore subjugate au sangerat cu milioane în lupte pentru libertate (D'in stang'a: Asié e!)

Nu credu, că vre-un'a d'ntre diferențele naționalității din imperiul st. Stefanu să fie în respectul avorei său alu numerului atât de pointe, în cătu să pota absorbi pe celelalte și asiétrebuie să traiesca la-olalta. (Aprobare d'in stang'a.) Nice n'avemu trebuința de altă ce decătu să înțărămu ur'a și gialus'a provenitorie din tristele

cumperă case, cu preturi moderate; înse călău ce a potutu face acăstă a cumperat pentru ruden'ele sale; de gimnasiu n'a avutu alta grigia decătu și detrage bibliotecă și mōră lasata de Vulcanu.

Altu-mintre nu-i tardiu, și acum s'ar' pote edificață atât pre loculu gimnasiulu, cătu si pre unu locu mare domnișulu, la ce credemn, că s'ar' dă învoirea mai înaltă, ba inca s'ar' acordă și vr'una imprumutu pre partea dominiului episcopescu, asié cătu nu ar' cădă spre mare greutate Santei Sale episcopalui prezente. Prin acăstă ar' asigna în parte venitoriu institutului și, cercandu midilōce d'a mai înbunătății dotatiunea profesorilor, l'ar' scapă de cersitoria pre la gubernu, l'ar' emancipă de influență cea mare a strainilor, ce o exercita pentru vr'o dōue miliutie, ce e dau ca subsidiu usque ad bene placitum, și asié s'ar' alatură ca alu două-lea fundatoriu langa marelle său predecesoru. Dée Domnedien, ca intenționile cele noble ale Santei Sale facia cu gimnasiulu să se incarneze inca în viția-i, ca să se desfeteze în lucrurile sale și să fie asigurată de gratitudinea și binecuvantarea posterității;

Dupa acăstă digrossiune, să ne întorcem era-si la balu. D'int'o parte o inimicetă invederata, inca si în prediu'a balului, se încercă să pună pedepe, dă tactul comisiunii asentatorie, carea tineă ocupatul localulu, și mai vertosu energi'a Duij jude primariu au facutu, ca asentarea pre diu'a balului să se intempele în sal'a casei orasului, cu totu că d'ă parte a fostului atunci jude comunalu Ioanu Erdely si a aseciloru săi se face opusitione. Pre langa totu pedecele balulu să tieru la tempulu si loculu său în 12 Februarie si a fostu incoronat de celu mai bunu succesu.

Cu acăstă ocazie nu potu să nu pătesc zelulu dlui advocatul Ioanu Vasiliu, carele, și totu deun'a la intreprinderi naționale, asié si acur' considerandu balulu de puru romanescu, n'a crățu' nici o ostenă ca acel'a să regăsă spre indestalinare — Mai incolă avemu d'a multiam Contesei Anna rorcia nascuta Popoviciu, matronei balului, carea cu afabilitatea-i indatenata si anim'a romana cunica, a conferit multu la splendore

unicului balu romanescu de estu-tempu. Asemene, merita multiamita onorab. neguiaitoriu Demetriu Negreanu, carele a binevoită a fi întrajutoriu la cass'a balului și afară de acăstă a tinsu și alte midilōce în favoarea acestuia. — D'in venitulu balului, subtragundu-se spesele, precum se va vedea din computul ce lu alaturu aci, (Se va publica. Red.) s'au ordinat preste 20 de instrumente chimico-fisice mai menunte de la mechanieul Hauck din Vien'a, s'au reparat cele ce s'au potutu aici si s'au procurat mai multe uinelte necesarie. Speram cum-că și S. Sa episcopalul, reintorcandu-se din Rom'a, inca va confiri în favoarea muzeului fizicu, despre a carui utilitate se va convinge și publicul de rendu de vomu isbuti și tienă vr'o cate-va prelegeri popularie d'in sfer'a fizicu și a chimiei.

Mai avere-asiu să atingu lips'a ce o ducă totu gimnasiile romane în privința unor manuale scolare și pretilor celu prăurecatu alu altor'a; dăra, că să nu mai lungescu vorba, lasu acestu lucru pre alta data, exprimendu dorint'a mai multor anime bine sentitorie, că să incepem să ne ajută insine, că și Ddieu ne va ajută!

Teodoru Rosiu.

Desceptarea Crisianei.

Und hofft des Sängers Vaterland?
Es hofft auf die gerechte Sache,
Hofft, dass sein treues Volk erwache,
Hofft auf des grossen Gottes Rache,
Und hat den Reicher nicht verkannt:
Drauf hofft mein Vaterland.

Th. Körner.

D'ntre Crisiori d'ntre codri, ce 'ncunună mandr'a tiéra
Se radica cătra ceriuri glasul maretii, triumfatoru,
Ca voiosu concertu de paseri, ce saluta 'n primavera
Drag'a bolta azuria, bunulu săre 'ncalditoru.

Poterniculu viu resunetu peste lume se latiesc
Străcurandu fiori și grăza în dusmanii spaimentati;

tradiționi ale trecutului și, dandu locu increderei reciproce, să ne contopim în respectul culturii și al politicei internaționale.

(Va urmă.)

Camer'a representantilor Ungariei.

Siedința de la 9 mart.

Președinte: Paula Somich. Notar: Petru Mihali. D'in partea guvernului au fostu de facia ministrui: c. Jul. Andrassy, Melch. Lónyay, Paulu Rajner, Col. Bedekovics și Stef. Gorové.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedinței d'in urma, presedintele presinta camerei mai multe petiții, cari se tramtă la comisiunile respective.

Fran. De către interpelea pre ministrul financiilor în privința eliberării nouelor edificiilor de la contribuție, întrebându-lu, cu ce dreptu contrage de la proprietarii de case noue 30% de contribuție sub titlul „adaus“ pentru desarcinarea pamentului? Se va comunica ministrului concernante.

Bar. Iuliu Nyáry pune pre biuroulu camerei este-trasulu procesului verbalu alu camerei magnatilor, conformu caruia magnatii au primitu, cu ore și cari modificării, projectul de lege despre înființarea unei curți de contabilitate. — Se va tipări și pune în desbarea camerei.

Ministrul internalor, Paulu Răjner voiese a responde la cele două interpellării ale deputatului Dan. Irányi, abse tandu înse numitulu deputatu, oratorele declară, că va responde în siedința de mane. (Aprobare viață în stang'a estremă.) Respondindu la interpellării lui Emer. Henszmann, relativ la concluziul etatului Clusiu, pentru demolarea a două porti vecchie și a unui mura cu turnuri, ministrul declară, că a întrevenit în favorul schimbării acestui concluzu, etatea Clusiu înse, reînnoindu-si, în 18 febr., concluzul de mai nainte, a protestat energic contră restrințierei autonomiei sale legale prin întrevinerea guvernului.

Emer. Henszmann multumesc ministrului pentru ostenele sale, facute în interesul științei, exprimendu și parerea de rēu, că acele n'au avutu nece sau rezultat. Casul acestuia, continuă oratorele, demuestra de nou necesitatea și urginităția unei legi relative la conservarea monumentelor istorice; dreptu-acu' roga camerei a tramite la secțiuni projectul său de lege, presintat în privința acăstă în un'a d'in siedințele trecute. — Camer'a iè spre știința responsulu ministrului.

La ordinea dilei urmează desbaterea generală a supra bugetului ministrului pentru aperarea tierei.

Ales. Mednyánusz primește projectul lui Iánka, relativ la pensiunarea honvedilor, declarându că, dacă camerei nu va adopta projectul cestinat, nici densulu nu poate primi bugetul de baza pentru desbaterea speciale. (Aprobare în stang'a)

Alu Daciei geniu falnicu ca unu sare se ivesce
Si se uita cu mandria de pe versuri de Carpati.

A cui suffletu nu trasare la celu vuetu de ure
Ce trediesce în morminte pre eroii sangerati?
A cui ochiu nu se atenta spre standardul de marire,
Sub a carui umbra santa se sarută frati și frati?

A cui frima nu bate d'aspirații fericite,
A cui versu de multiamire nadusită în peptu va sta:
Candu sănătăția amortită a străbunii tieri vestite
Sangele oprită apucă cu putere-a furnică?

Salutare, stea dorita, scumpă stea a tieri mele,
Ce de multe vîcuri negre p'ntre nori ai pribegit!
Mangaios' ta zimbire sfarm' aduncă mea dorere,
Si plansorei mele crude radi' ta pune sfarsit.

Salutări, apostoli nobili, ce 'nsuflati de libertate
Luminăriile 'nvierii pe altariuri ati aprinsu!
Inimula vostru 'noie 'n mine sperantiele lesinăte
Si menesc impenirea majestorului meu visu.

Inainte c' o frătiesca hotărare neclintă
Dalu dreptății stalpu de flacari cătra tielu calauziti;
Rumpeti hain'a cea de doliu de pe mum'a catranita,
Si cu haina de matasa si cu flori a 'mpodobiti!

Inainte! calea vostra duce dreptu la mantuire,
Pasulu vostru nu-i departe de doritulu Canaanu;
Lasa, sburde si racinesca gonitorii cu 'ngrosire;
Matea marci este grop' a ne 'mpacatului avanu.

Inainte!... Crisiulu salta c' o nespusa bocuria
A'Biharei vecchi ruine se clătesc d'in temelii;
Noptea scade, dori de diua negurile imprăscia,
Trece noptea, trece cu d'ins'a aprigele vigili.

A cui inima nu bate d'aspirații fericite?
A cui versu de multiamire nadusită în peptu va sta,
Candu sănătăția amortită a străbunii tieri vestite
Sangele oprită apucă cu putere-a furnică?

Mironu Pompilin

VARIETATI.

Paulu Terey provoca opusetiunea a exclude veritatea politica d'in acesta discutiune, si a nu acită si mai tare spiretele, cari si de altintre sunt destul de acivate; primesce bugetulu d'in cestiu de baza pentru desbaterea speciale, respingandu projectul lui Ivánka.

Lad. Makrakay springesce projectul lui Ivánka.

Col. Tisza se bucura, ca starea efectiva a honvedilor face 70-80 mii fatori si, conformu datelor presintate de ministrul pentru aperarea ticei, armata honvedilor are se sporesca pana la primavera cu 11,000 fatori; cu tote aceste numerul trupelor, continua oratorele, nu va fi neci candu de vr'unu folosu pentru tica, daca aceste nu voru forma unu intregu organicu. Oratorele nu voiesce se analizeze projectul lui Ivánka, ci recomandandu camerei primirea lui termina: nu ni este iertat a concede, ca istoria se inregistreze odiniora, ca Ungaria a avut unu guvern si una partita parlamentaria cari au permis ca vocea natiunii se remana neaudita. (Aprobare viua in stang'a.)

Ernesta Simonyi polemisandu contra vorbirei minist. Andrássy, dechiară ca dorintele natiunii trebuesc implinite.

Cont. Iul. Andrássy cetesce d'in diuariulu camerei pasagiulu vorbirei sale, la care s'au provocatu Tisza si Simonyi, acelu-a contiene. „Natiunea a dorit, ca emigrantii se rechiame in patria loru, se recunosc legile d'in 1848, se numesca ministrii unguresci, etc“; tote aceste dorintie ale natiunii, dice oratorele, sunt implinite.

Mai vorbescu pentru projectul lui Ivánka: Arist. Máttyus, Lad. Berzenzey si b. Frid. Podmaniczky, era contra projectului d'in cestiu secretariulu de statu, Carolu Kerkápoly.

Submitiendu-se la votu, camer'a, afara de stang'a extrema, primesce bugetulu de baza pentru desbaterea speciale.

Inainte de a se suscepe desbaterea speciale, referintele comis. financiarie, Stef. Bittó, propune ca camer'a se sporcesca salariile oficierilor honvedi conformu conclusului delegatiunilor. — Se primesce.

Siedint'a se inchiaia la 1³/₄ d. m.

Siedint'a de la 10 mart.

Presedinte: Paulu Somsich. Notarul: Stef. Majláth. D'in partea guverpului au fostu de facia ministrui: c. Iul. Andrássy, P. Rajner, col. Bedekovics, br. Ios. Eötvös si Melch. Lónyay.

Dupa autenticarea procesului verbalu alu siedintiei de ieri, se presinta mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiunilor respective.

Svet. Miletics roga pre ministrui respectivi a resunda la interpellatiunile sale presintate cu privire la rescol'a dalmatiana, congresulu serbescu, caletori'a ministrului presedinte si la politica orientala a Ungariei. Totu cu ocazie acésta interpeleza pre ministrul financiilor, daca are cunoștiința, ca perceptoratul d'in Neoplant'a denega resuarea subvențiunei, acordata gimnasiului serbescu, si voiesce a face despusețiunile necesarie in privint'a acésta? — Se va comunica ministrului concernante.

La ordenea diley urmeza desbaterea speciale a supr'a bugetului ministrului pentru aperarea ticei.

Titlulu I: „administratiunea centrale“, e preliminatu cu 249,717 fl. 95 cr.; comisiuniea financ. propune stertere a 717 fl. 95 cr., recomandandu camerei votarea sumei de 249,000 fl. — Dupa una discutiune mai lunga, camer'a voteza titlulu d'in cestiu dupa preliminariulu comisiuniei financiarie. — Pentru sectiunea centrale croata-slavona se voteza 7440 fl. — Se adopta mai departe titlulu 2 cu 34,000 fl. si titlulu 3 cu 130,000 fl. A supr'a titlului 4 despre trupe, preliminatu cu 3,904,600 fl. se escă una discutiune lunga si viua, terminandu-se cu votarea sumei preliminate.

Siedint'a se inchiaia la 2¹/₂ ore d. m.

Romani'a.

Presedintele Adunarei deputatilor Romaniei facut cunoscutu alegerea de deputatu la Mehedinti Iai Voda-Cuza si lu invită prin depesi'a urmatória:

„Principe Alessandro Cuza,

Colegiul alu IV din Mehedinti alegandu pre Altet'a Vôstra deputatu alu său la camer'a deputatilor, comisiunea pentru verificarea titlurilor, si camer'a intreaga, a validat u alegerea. In consequentia, amu onoreaza rogu pre Altet'a Vôstra se bine voiesca a veni se-si ie locul in Adunare.“

Presedintele Adunarei GR. BALSIU.

(„Inform. buc.“)

** (Poporatiunea) cotelui Aradu face, conformu numerarui d'in urma a poporului, 276,644 suflete, dintre caru 139,931 sunt barbati si 136,716 femei. Comunitatile mai insemnate au urmator'a poporatiune: Pecic'a-Ung. 7508 suflete, Pecic'a-Romana 6480, Semlacu 4988, S.-Ann'a-Noua 4819, Carticiu 4746, Sîr'a 4732, Borosin-elu 4544, Pancota 438 si S.-Ann'a-Vechia 3983.

** (Una res bunare infama). O faptă oribile de resbunare, comisa in dilele acesta, a produsuna viua indignare in societatea Bucurescilor. Intr'o casa de pre langa baserec'a Batistei, Mercure-a trecuta, una feta jună se pregatea se merge la teatrul cu parintii scii. Pre candu esia d'in camer'a sa in sal'a de intrare a casii, ca se-si iee vestimentele necesarie, cineva bate intr-unul d'in geamurile usiilor intrării. Jun'a feta, de-si in negligeul comunu alu femeii, candu si faci preparative de estu d'in casa mai cu ingrijire, audindu una voce de femeia carea o chiamă pre nume, se dice, ca a deschis u si veda cine este. Indata inse trei femei s'aru si napustit a supra-i cu una batista, avandu la midilou unu cartonu indesatu de ace, cu care i aru si nabușin gura si unu chibritu (lemnusia) s'ar fi aprinsu de către un'a d'in aceste femei spre a topi pre corpulu fetei o bucată de cera, pre candu celealte, totu tienendu-o astupata la gura cu batista, aru fi impunsu o preste corpul cu ace. Aceasta tortură n'ar fi incetatu pote, daca, precum se pretinde, una voce de barbatu, care asteptă afara in curte, n'ar fi strigatu pe nume pre un'a d'in acele femei, dupa care si-au parasit victim'a, s'au aruncat intr'o sania si s'au facutu iute nevedinute. Tipetele fetei au trasu atentiunea omenilor casei, cari au alergat in data si s'au ingrozit vedindu-o in pusetiunea in carea o lasase acele femei. Au cautat in dar se veda pre cineva prin curte se puna man'a pre densulu, ca ei nu era nime; feta inse, abic resuflandu in dorerile ce-i causase tortură aplicata, a potutu pronunci numele acelei femei, pre care l'ar fi auditu d'intro voce de barbatu. Justitia a fostu deci informata in data, si dupa ore-cari corcetări sta ce se dice ca s'ar fi presupunetu: un'a d'in acele trei femei, destule de inaintata in vîrsta, ar' fi invidiata pre jun'a feta, care tocmai cu căteva dile inainte se logodise cu unu jună, care ar fi fostu mai inainte in relatiuni de amoru cu acei femei, si pentru acésta ar fi voit u se-si resbune atâtul pre jună cătu si pre feta, cu carea otarise elu se insetiesca. Acestea fiindu in dețul de probabile, unu procuror s'ar fi si dusu a casa la acea femea spre a-si face detoria, inse ea afandu-se totu in acea séra la teatrul, procurorul s'a dusu de a luatuo de acolo d'in preuna cu alte doue companiōne, cari se banueau de complice ale ei, si le-a supusu la unu scurtu interrogatoriu, dupa care ar fi inchiaiatu unu procesu verbalu si le-ar fi liberat. Acum instructiunea se urmeza, si se dice, ca d'in descoperirile facute ar fi forte temeinice probe, ca femeile banuite de la incepere aru si chiaru acele, cari au torturat pre jun'a feta. Vomu relatā resultatulu. „Carieriu de Iasi.“

** (Venitulu curatul) in monetari'a d'in Alba-Juli'a se urea in anulu trecutu preste una sută mii florini, si se imprimara 2,852,813 piese de monete, mai multu ca in an. 1868. Monetari'a produse 270,425 ducati imp., 362,175 fl. in argintu, 2,298,599 monete de argintu de căte 20 cr., 2,747,272 monete de argintu de căte 10 cr.; afara de aceste se mai imprimara monete de aur de căte 10 si 20 franci.

Sciri electrice.

Vien'a, 9. Martiu. Una corespondintia originala a „Pr.sei“ dice, ca regimulu austriacu a descoperit u una cointelegera secreta a mai multor rase crestine d'in giurulu Sutorinei, pentru a da navală asupr'a castrelor (taberei) turcesci si a strimito pre Turci cătra mare. In urm'a acestei descoperiri, regimulu austriacu ordona unu cordonu desu de trupe, er' Turcii se pregatira cătu potura mai bine spre a impedeacă ataculu.

Vien'a, 10. mart. Comisiunea pentru adresa si-continuă desbatările a supr'a rezoluțiunii polone. Ministrul de finance defendă drepturile statului relative la bunurile camerale. Ministrul de interne se provoca la nou'a procedura civilă carea prescrie numai una curte de casatiune. Cu privire la responsabilitatea regimului ticei se escă una discutiune lunga si viua; oratori se provocara la confuziune ce s'ar nasce prin acea in afacerile ticei si la duplicarea speselor. La declaratiunea lui Grocholski, ca adeca

sub responsabilitate nu se intielege una perso singură, ei intregulu regim ordinariu alu ticei ministrul de interne dede expresiune surprinde rei sale, ca in Galifl' se fia doni locutenteni imperatrici, protestandu contra crearei unor astfelii de referintie anormale.

Constantinopol, 10. mart. Sultanul a santiunatu partea a doua a codicelui civik Patriarculu Hassanu amenintia pre dissidenti si escomunicare in numele papci. Armenii persevereaza.

Paris, 9. mart. Diuariul „Constitutionnel“ crede, ca căile ferate turcesci sunt fortificatele cele mai bune contra tendintelor par slavistice, spre a provocă una rescola.

Burs'a de Vien'a 11. Mart. 1870.

5% metall.	61.45	Londra	124.—
Imprum. nat.	71.25	Argintu	121.—
Sorti d'in 1860	98.—	Galbenu	5.82
Act. de banca	724. —	Napoleond'or	9.89 ^t
Act. inst. cred.	282.—		

Responsu. Dlu C. Fleva in Brail'a: In col'a subscriptiune adres'a Dvostru este insemnata asié: „Fleva in Socariciu, post' ult. Rimnicu-saratul;“ a vi-s'a tramesu diuariulu nostru; er' Dvostru, precum demu d'in reclamatiunea Dvostru, locuiti in Brail'a; d'asta causa Dvostru n'ati primitu inca „Feder.“ care visava tramete d'acum inainte la Brail'a. Red.

Inscintiare.

Subscrisulu fiindu concretiutu cu agentur'a supr'a d'in partea fabricii de campane si totu felul aparate si requisite pentru stingerea focului, precum alte negotia, care numai de-a-dreptulu de la respectiva fabrica se potu procură, — am onore a aduce la cunscintia p. t. publicu, si cu deosebire venerabilei preotii si toturor representantilor besericesci si comunali camerei prin mine subscrisulu se potu procură totu felul de aceste lucruri, gatite dupa celu mai nou modelu a fabricii si anume:

a) pentru baserice, campane (lopote) atâtul sistemulu vechiu cătu si dupa celu mai nou, — si cantitate dupa placu, era in calitate forte buna si solidă.

b) se acceptă d'in partea fabricii si campane chie, cari nu se mai potu folosi, — si pentru a le cari recontopire ori reparatiune se va dă séu una recompsare séu se voru inschimbă a căle primele nove pe langa unu protin moderat.

c) se intreprinde vericee ingraditura a curtilor (avile) besericei cu asié numitele „Stachete“ (garduri) simplu, dar durabilu lucrate, séu si cu auritura coloratu, dupa cum se va posta.

d) se potu procură si orologie de diferite calități pretiari pentru beserice (pre turnulu besericei).

e) afara de aceste, fabric'a nostra e in pusetiune provodă besericele romane gr-or. cu vericee requisite cum sunt:

Cadelnitie, Candele, Polican, Riplidi, Crucii si multe alte cele trebuinti pentru besericele romane greco-orientale si greco-catolice de pretotindenea, cum sunt: ornamentele pentru preotii (sfile) complete si „prapore“ — diferite materie infatisandu totu felul de iedante, ect.

Tote obiectele ce se voru procură d'in partea suscristului, voru si lucrate cu tota eleganța, si spre deplin multumire a respectivilor, era despre lucrula promptu servitulu punctualu, — pre langa cele mai moderne pretiuri, — subscrisulu asecură deplina garantia; nalesu pentru campane se obliga cu garantia de dieci si pentru alte lucruri massive de feru cincian facandu contractu in scrisu.

Comisiunile pentru tote aceste au de a se face si adres'a:

Moskovics Manó

agintele fabricii in Aradulu vechi (la hôtelulu Palatin).

Proprietari si editoriu ALESANDRU ROMAN Redactoru responsabil interim. IONU PORUTIU.